

Forța de muncă

Proiectele publice sunt construite în criză acută de muncitori calificați

Lucrări de construcții prost executate din cauza lipsei de lucrători calificați și, ca urmare, costuri suplimentare pentru remedierea acestora, precum și prelungirea termenelor de livrare ar trebui să reprezinte semnale de alarmă pentru oficiali.

Constructorii avertizează de ani buni că se confruntă cu lipsa acută de muncitori. Acum însă criza de lucrători calificați a atins cote maxime pe fondul numeroaselor proiecte de investiții publice.

Antreprenorii din toate sectoarele economiei, care investesc în pregătirea profesională a lucrătorilor, au nevoie de prevederi legislative mai stricte prin care să se asigure că își pot recupera aceste cheltuieli.

Problema aceasta o are și statul român care investește, din fonduri europene și naționale, în construirea de campusuri și școli profesionale. În lipsa unor măsuri prin care să fie recuperați banii cheltuiți cu formarea profesională a celor care imediat după calificare pleacă să lucreze în străinătate finanțăm pregătirea muncitorilor ce vor lucra pentru țările occidentale. Până în prezent atât programele de ucenicie, cât și cele de formarea profesională, în actuala formă, nu au avut rezultatele scontate.

Condiții care să îi responsabilizeze pe angajații calificați

Legislația prevede ca salariații care au beneficiat de formare profesională să lucreze pentru respectivul angajator o anumită perioadă de timp, în caz contrar fiind obligați să îi achite aceste cheltuieli.

Legea nu stipulează cum se stabilește durata perioadei contractuale, iar dacă angajatul nu își respectă contractul angajatorul nu are cum să îl oblige să îi restituie cheltuielile făcute cu pregătirea sa. Așa că aceste cheltuieli de calificare reprezintă pierderi pentru firme atunci când angajații nu rămân să lucreze conform contractului.

În cea mai mare parte firmele românești de construcții nu sunt atât de bine capitalizate încât să își permită să suporte costurile legate de calificarea angajaților.

Totuși, unii dintre manageri ar fi dispuși să susțină pregătirea încă din școala profesională a viitorilor lor angajați, dacă aceștia ar rămâne să lucreze în firmă o anumită perioadă de timp în care să poată fi recuperate costurile cu pregătirea lor.

Campusurile pentru învățământul dual, a căror construire este finanțată din fonduri europene și de la bugetul de stat, au rolul să furnizeze lucrători calificați pe piața muncii. Însă constructorii se tem că, fără niște condiții coercitive și responsabilizarea tinerilor, toate aceste investiții nu vor contribui la rezolvarea crizei de personal calificat. Iar criza este deja într-un stadiu acut.

Cheltuielile de școlarizare ar putea să se constituie în datorii către stat și firmele angajatoare dacă lucrătorul calificat nu rămâne în firmă pe durata menționată în contractul de școlarizare, datorii pe care ANAF să le recupereze la fel ca pe oricare alte obligații fiscale restante.

O astfel de măsură i-ar responsabiliza pe tineri. I-ar face să se gândească de două ori înainte să plece fără să respecte prevederile contractelor de formare profesională, dar nu neapărat ar opri plecările atât timp cât salariile și condițiile din țară sunt inferioare celor din străinătate.

Constructorii obiectivelor publice lucrează, la fel ca funcționarii publici, pentru stat

Pe lângă măsuri de recuperare a cheltuielilor făcute de stat și firme cu calificarea lucrătorilor, constructorii sunt de părere că statul ar trebui să creeze și condiții pentru reîntoarcerea din străinătate a muncitorilor români.

Așa cum statul își plătește funcționarii cu salariul mediu peste cel din sectorul privat, la fel ar trebui să își plătească și constructorii care realizează proiectele de investiții publice. Mai ales acum când creșterea explozivă a investițiilor publice are loc în condițiile unei crize de neimaginat a lucrătorilor calificați. Un anumit nivel minim al manoperei, impus în devizele generale, ar putea asigura condiții pentru salarii mai bune acordate specialiștilor care muncesc pentru proiectele publice.

În prezent, valoarea manoperei în proiectele finanțate din fonduri europene poate fi actualizată doar pentru acoperirea evoluției salariului minim garantat în construcții. Sunt luați în calcul salariații care execută lucrări, cei care conduc/operează/întrețin utilaje sau mijloace de transport și salariații aferenți cotei de cheltuieli indirecte. Dar pentru a putea executa lucrările cu angajați calificați, valoarea manoperei în aceste proiecte de investiții publice ar fi necesar să fie actualizată cel puțin cu salariul mediu în sectorul construcțiilor.

Asta dacă statul vrea să realizeze la timp și în condiții de calitate toate proiectele de investiții publice pe care le-a demarat și pe cele pe care a anunțat că le va demara.

Salariile în sectorul construcțiilor din țara noastră s-au apropiat de cele din străinătate, dar diferența se menține mare pentru lucrătorii calificați.

”Banii din manoperă rămân în țară, pe când cei pentru materiale de construcție se duc la producătorii străini întrucât importăm majoritatea materialelor”, subliniază Gheorghe Baean, director tehnic al firmei de construcții Iasicon Iași.

În privința acoperirii nevoii de angajați calificați, constructorii români concurează cu firmele străine mai bine capitalizate și cu acces la finanțare mai ieftină, care pot oferi salariaților câștiguri mai mari. ■